

Bilaga 1 till Rapporten Likvärdighet och trygghet

Svar på tilläggsyrkande om tillgängligheten hos kuratorerna

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att utreda och införa en maxgräns på antal elever per kurator och skolpsykolog, GYVF-2022-3445. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har tagit fram ett förslag på yttrande. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har godkänt förvaltningens förslag till yttrande och överlämnat det till kommunfullmäktige, GVN-2023-04-28, § 72. Nämnden har också bifallit moderaternas tilläggsyrkande om att ge förvaltningen i uppdrag att redovisa tillgängligheten hos kuratorerna. Nedan följer svar på moderaternas tilläggsyrkande.

Beskrivning av elevhälsoteamet

Elevhälsans professioner samlas regelbundet på elevhälsoteamsmöte, eht, oftast under ledning av skolledare. Elevhälsoteamets arbete ska utgå från ett helhetsperspektiv för elevers lärande och hälsa. Arbetet sker enligt vetenskap och beprövad erfarenhet samt utifrån gällande lagstiftning samt nationella och lokala styrdokument (SFS 2010:800, SFS 2010:569).

Elevhälsoteamets gemensamma uppdrag

- Tillföra kompetens utifrån respektive profession
- Kartlägga, analysera, genomföra och följa upp särskilt stöd och anpassningar på uppdrag av rektor eller den som rektor utser, i samverkan med pedagoger och elevhälsopersonal
- Bidra till det systematiska kvalitetsarbetet, exempelvis inom områden som trivsel, trygghet, frånvaro och studieresultat
- Delta i att skapa tillgängliga miljöer som främjar elevernas lärande och hälsa
- Medverka till att upprätta planer exempelvis gällande diskriminering och kränkande behandling
- Samverka internt med skolledning och övrig pedagogisk personal kring elever på individ-, grupp- och organisationsnivå. Vid behov samverkar elevhälsoteamet även med externa instanser
- Samverka inom teamet för att planera, följa upp, analysera och utvärdera det främjande och förebyggande arbetet

Syfte med elevhälsoteamen är att med den samlade kompetensen handlägga ärenden både på individ-, grupp och organisationsnivå utifrån såväl främjande, förebyggande som åtgärdande perspektiv för stötta elevernas utveckling mot utbildningens mål.

I elevhälsoteamen ingår oftast skolsköterska, kurator, specialpedagog/speciallärare, studie- och yrkesvägledare samt skolledare. På några skolor deltar skolledare inte på de veckovisa mötena för elevhälsoteamen. Psykolog deltar med regelbundenhet, oftast varannan vecka medan skolläkare deltar mindre ofta. I enstaka fall deltar elevkoordinator på del av mötet. Utifrån skolornas storlek har skolorna olika antal elevhälsoteam. De mindre skolorna har ett team medan de större skolorna har 4–5 elevhälsoteam. Varje team träffas regelbundet, oftast en gång per vecka. Tidsåtgång per möte varierar mellan 1–2 timmar.

Flera skolor har därtill andra mötesformer exempelvis

- stor eht, som träffas enstaka gånger per termin som innefattar all elevpersonal på skolan där det ofta är ett ökat fokus på främjande och förebyggande arbete, systematiska kvalitetsarbete eller andra strategiska frågor
- en-väg-in, en mötesform där lärare kan träffa den samlade elevhälsan för konsultation kring specifika elevärenden. Frekvens 1–3 tillfällen per vecka

Organisation av kurators insatser

Kuratorerna arbetar utifrån den uppdragsbeskrivning som är framtagen i samverkan med arbetsgivare, medarbetare, fackliga företrädare samt HR-avdelning, se bilaga A. Uppdragsbeskrivningen utgår från gällande styrdokument.

Väntetid för eleverna att få tillgång till ett samtal med kurator

Skollagen reglerar att det ska finnas tillgång till elevhälsa för elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola, sameskola, specialskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser och innebär att det ska finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Uppdraget för elevhälsan är att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande (SFS 2010:800).

Uppdraget för elevhälsan när det gäller psykisk ohälsa är att identifiera elever som lider av psykisk ohälsa, göra en bedömning av allvarlighetsgraden och utifrån det vidta åtgärder. Åtgärder kan variera och innefatta exempelvis hjälp till egenvård, stödsats inom skolan eller vid behov remittering till externa aktörer såsom psykiatri. Införandet av en maxgräns för antal elever som en kurator respektive psykolog har ansvar för syftar till att öka elevhälsans möjlighet att stödja elever med psykisk ohälsa.

Hur länge eleven får vänta på ett samtal med kurator beror på ärendets karaktär. Om det gäller en akut situation får eleven oftast träffa kuratorn samma dag. Handlar det om samtalsstöd kan eleven oftast få en samtalstid inom en vecka, för några skolor, Universitetsholmens gymnasium, Malmö Idrottsgymnasium, Pauliskolan och Malmö latin, kan det periodvis dröja upp till två veckor. Pauliskolan kommer med start nästa läsår att utöka sin

bemanning av kurator. Statistik från Prorenata, elevhälsans dokumentationssystem, visar att 1 308 elever har haft samtalskontakt med kurator vid minst ett tillfälle under innevarande läsår, tom 2023-05-15, vilket motsvarar cirka 20% av eleverna.

Samverkan med Region Skåne

Elevhälsan har flera samarbetspartners inom region Skåne och samarbetar exempelvis med Ungdomsmottagningen, logopedmottagningen, habilitering och olika verksamheter inom såväl barn- och ungdomspsykiatri, BUP, som vuxenpsykiatri. Samverkan sker både på individ- och organisationsnivå. När elevhälsan upplever behov av utredning eller stöd för en elev av psykiatri skickas en remiss. Barn- och ungdomspsykiatri upplevs ha långa väntetider både på telefon och remisser samt att remissbekräftelse och remissvar ibland uteblir och måste efterfrågas. Under väntetiden får elevhälsan stötta eleven. Det händer även att BUP returnerar remisser på grund av överbelastning eller lämnar över ärenden till elevhälsan som innefattar problematik som är mer än vad elevhälsa kan erbjuda. Även vårdnadshavare upplever att det är svårt att komma fram på telefon. Remissvar från vårdcentraler är generellt sett svårt att få. När skolorna får kontakt brukar samarbetet fungera bra. Elevhälsan upplever att det är svårt att hänvisa elever till annan extern vård på grund av de långa väntetiderna. Exempelvis för elever i behov av intyg för aktivitetsersättning har vårdcentralerna så långa väntetider att skolläkarna får skriva intygen. Utredning för dyslexi, språkstörning och neuropsykiatrisk utredning är drygt 1 år. Personer som har behov av insatser och stöd från både hälso- och sjukvård och socialtjänst kan behöva samordning av insatser. SIP, samordnad individuell plan, är ett verktyg som bidrar till ett helhetsperspektiv. I både socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen finns en bestämmelse om att kommunen och regionen ska upprätta en SIP när de bedömer att insatser behöver samordnas. Skolornas upplevelse är att BUP, barn- och ungdomspsykiatri sällan har möjlighet att delta vid SIP-möten. Enstaka skolor upplever att de får snabb återkoppling från regionen vid bland annat remittering.

Agneta Fredin, elevhälsochef

Utifrån inkomna svar från tio av de kommunala gymnasieskolorna.

Bilaga A

Skolkurator

Skolkuratorns arbete är direkt riktat till elever eller indirekt via skolpersonal för att stödja enskild elev eller övergripande och förebyggande för att skapa en god miljö för elevers hälsa, lärande och utveckling. Skolkuratoren ska skapa möjligheter till förändring och utveckling utifrån en helhetssyn, både i det enskilda elevarbetet och i det övergripande förebyggande arbetet. Det skolsociala arbetet omfattar insatser på såväl individ-, grupp- och organisationsnivå som samhällsnivå.

Samverkan

- Samverka med elevens vårdnadshavare, skolans personal, externa myndigheter och verksamheter
- Handleda socionomkandidater
- Handleda och informera skolans personal i psykosociala frågor

Dokumentation

- Dokumentera i upphandlat dokumentationssystem och i diarieföringssystem

Utredning/bedömning

- Göra skolsocial kartläggning
- Göra bedömning inför mottagande i särskola

Samtalsstöd

- Ha samtal med enskild elev utifrån en skolrelaterad problematik
- Ha enstaka samtal för bedömning för hänvisning till annan instans
- Ha flerpartssamtal elev, lärare, föräldrar, nätverk
- Ha samtal i grupp med elever
- Hantera studieekonomiska frågor

Löpande arbete

- Delta i den gemensamma professionsspecifika utvecklingen av den psykosociala elevhälsan
- Delta i den psykosociala elevhälsans nätverksträffar
- Medverka i skolans kris- och katastrofberedskap
- Arbeta med elevernas arbetsmiljö, till exempel skolans värdegrund, arbetet mot kränkande behandling
- Bidra med kunskap till undervisningen om exempelvis tobak, alkohol och andra droger, jämställdhet samt sex- och samlevnad

Systematiskt kvalitetsarbete/utveckling

- Delta i skolans systematiska kvalitets- och utvecklingsarbete

